

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

17. Obedientiæ partes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

uenit, fors ligat, mare suscipit: & quia actoris voci obedire renititur, ad locum, quo missus fuerat, suo carcere reus portatur. Quarto hominem in afflictione ponit, vnde Saul inobedientem malignus spiritus exagitat. 1. Reg. 16.

De partibus obedientia.

CAPVT XVII.

Eccles. 10.

Prou. 30.

Lib. 35. moral. cap. 33. in principio.

In lib. de dispens. & precepto inter prin. & med.

DE partibus obedientia notandum, quod est obedientia reprehensibilis, & est obedientia commendabilis. Obedientia reprehensibilis triplex est. Prima est, cum aliquis obedit creaturae inferiori homine, vt pecunia. Pecunia obediunt omnia. Secunda est, cum ex remissione superioris, & ceruicofitate inferioris accidit, quod ille obedit qui debet imperare, & membrum inferius est super verticem: & qui debuit esse supra, est infra. Per tria mouetur terra, & quartum non potest sustinere: per feruum cum regnauerit. Tertia est, cum aliquis suo superiori in malo obedit. Gregor. in moral. Nunquam per obedientiam malum licet fieri. Aliquando autem licet bonum quod agitur, per obedientiam intermitteri. Idem. Caueant subditi, ne plus quam expedit sint subiecti: ne dum plus quam expedit student subijci, superiorum compellantur vitia venerari. August. Sic modus obedientia tenendus est, vt bonis in malo non consentias: malis in bono non contradicas. Obedientia commendabilis duplex est. Quaedam sufficiens, quaedam abundans. Sufficiens est voluntas implendi praecipuum vel mandatum superioris

iuxta

iuxta modum professionis. Et intellige præceptū, vbi est coactio imperij: mandatū verò, vbi non est. Bern. Modus obeditionis est tenor professionis. Nec se valet extendere potestas imperantis: nisi quantum attingit votum obedientis. *Eodem loco nunc citato.*
 Idem. Nil mihi prælatus prohibeat eorum quæ promisi; nec plus exigit. Vota mea nec augeat sine mea voluntate: nec minuat sine necessitate. *Eodem lib. inter prin. csp. & med.*
 Idem. Est quidam obedientiæ limes secundum tempus, ipsa temporis extremitas, vt is sit finis obedientiæ, qui est vitæ. Abundans obedientia est, cum aliquis obedit in his, ad quæ ex voto professionis non tenetur. Bernard. Subiectus huiusmodi obedientiam, quæ finibus cohibetur, nouerit imperfectam. Nam perfecta obedientia legem nescit, terminis non arctatur, neque contenta angustijs professionis, largiori fertur voluntate in altitudinem charitatis: & ad omne quod iniungitur, spontaneo vigore liberalis alacrisq; animi, modum non cōsiderans, in infinitatem extenditur. Et notandum quòd ad perfectionem obedientiæ pertinet non solum facere quod iubetur: sed sicut iubetur. Dicitur de Abraham, quòd circumcudit carnem præputij eorum, statim ipsa die sicut præceperat ei Dominus. dicitur de Ioseph, quod fecit, sicut præcepit ei angelus. Et sicut mandatum dedit mihi pater, sic facio. Et notandum quod Bernardus tres gradus obedientiæ distinguit his verbis; Bonus obedientiæ gradus est, si propter metum gehennæ seu propter professionē factam, quis obediat: Melior cum ex Dei amore obeditur. Illa quippe necessitatis *med.*

Eodem loco nunc citato.

Eodem lib. inter prin. csp. & med.

In lib. de dispen. & præcep. inter prin. & med.

Gen. 17.

Matth. 1. Ioan.

In li. de dispen. & præcep. inter prin. & med.

storis
nissus
o ho-
bedi-
16.

quod
obe-
hen-
bedit
Pecu-
ex re-
rioris
are, &
& qui
ueetur
fer-
liquis
moral.
feri.
r, per
abdi-
dam
orum
mo-
malo
dicas.
uadā
olun-
ioris
iuxta

tis est : ista charitatis. Illum autem optimum o-
 bedientiæ dixerim gradum, cum eodem animo
 recipitur, quo iniungitur : vt scilicet plus velit
 qui exequitur, quàm vult ille à quo iubetur. Idè,
 Nouit verus obediens & minima non contem-
 nere : & maxima maximè curare. Et notādum,
 quòd religio, vbi sola seruantur præcepta, mul-
 tum est dehonestata. Auris enim obedientiæ in
 maiori parte in ea est mutilata, cùm in reli-
 gione benè ordinata, plura mandata contine-
 antur in regula & constitutionibus, quàm præ-
 cepta : & plura mandètur à superioribus, quàm præ-
 ceptantur. Qui sic obedit, magnam partem
 census, vel seruitij domino debiti, retinet infi-
 deliter : & quasi furatur. Et est similis furi in
 primo furto deprehensò : cui pars auriculæ est
 amputata. Talis obedientia parum videtur ef-
 se grata Deo. Quis enim est dominus terrenus,
 qui velit habere seruientem, qui nihil pro eo
 faciat, nisi quod præcipiat ei, titione eleua-
 to, vel gladio euaginato ? Sic iubet, qui dicit,
 præcipio. Tale enim est, quasi diceret : Si non
 feceris, mortis æternæ gladio occideris. Item
 parum est obediens, qui ad plura non est obedi-
 ens. In iure enim diuino, & in iure positiuo, &
 in statutis religionum, quæ bene sunt instituta,
 plura mandantur : quàm præcipiantur. Item
 parum est gratus domino seruus, qui non po-
 test induci ad eundem ad locum, ad quem à
 domino mittitur, nisi prius ligetur. Præce-
 ptum est vinculum quo malè obediens liga-
 tur. Item infirmus est molestus medicanti &
 custodienti, quem oportet ligari. Item com-
 pediri

pediri præcepti violentia, non pertinet ad bonum filium, vel etiam ad seruum beneuolum: sed ad maleuolum: Seruo maleuolo, tortura & *Eccl. 33.* compedes. Cùm voluntas fit radix merendi, magis voluntarium videtur esse magis meritorium: & obsequium quod minus gratum habetur. Parum est voluntarium, quod violentia præcepti à subdito extorquetur.

INCIPIT TERTIA PARS, CONTINENS VNUM CAPITULUM, IN QUO AGITUR DE MINISTRIS.

CAPVT I.

OSTENSVM est, quomodo subditi in religione debeant se habere: nunc tangendum est aliquid de ministris, qui bona temporalia habent dispensare. Circa quos specialiter est cauendum, ne indiscretè multiplicentur. Secundùm B. Benedict. in regula: *V. Cap. 31. in prim.* Vnus debet esse cellarius, qui omni congregationi sit sicut pater: & curam gerat de omnibus. Quod Abbas iusserit, debet facere: quod prohibuerit, non debet præsumere. Si congregatio fuerit maior, ad solatium debent ei dari, qui eum adiuuent: vt ipse æquo animo impleat officium sibi commissum. Non est secundum regulam, vt multi sint principales, bona monasterij dispensantes, sed vnus. Ille non solum conuentus, sed infirmorum, pauperum & hospitem curam debet gerere. In multis tamen monasteriis occasione infirmorum, pauperum & hospitem, & eo-